

TEO LT, AB

Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybai
Algirdo g. 27A, LT-03219 Vilnius

2015-11-06 Nr. 309

DĖL VIEŠOSIOS KONSULTACIJOS

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – Tarnyba) atliko Didmeninės vietinės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos tyrimą bei paskelbė viešąją konsultaciją dėl Rinkos tyrimo ataskaitos (toliau – Ataskaita) ir įsakymų projektų.

TEO LT, AB (toliau – „Teo“) susipažinusi su Ataskaitos ir įsakymų projektais, pateikia savo pastabas bei komentarus.

Tarnyba Ataskaitoje nenagrinėja paslaugų teikiamų bevielio ryšio technologija pakeičiamumo su paslaugomis, teikiamomis fiksuotojo ryšio tinklais. „Teo“ nuomone interneto prieigos, teikiamos bevielio ryšio technologija, paslaugos yra pakaitalas interneto prieigos, teikiamos fiksuotojo ryšio tinklais, paslaugoms, nes:

1. Naudojamasi bevieliu ryšiu tose vietose, kur yra fiksuoto ryšio tinklas (todėl klaidinga teigti, kad bevelis ryšys įrengiamas nutolusiose geografinėse vietovėse, kur rinktis kitą pasyvią tinklo infrastruktūrą techniškai yra neįmanoma).

2. Papildomai vartotojas gauna mobilumą (pavyzdžiui, Mezon vartotojai gali su savimi vežiotis modemą ir naudotis interneto ryšiu jam patogioje vietoje).

3. Mezon/ Erdvės siūlo fiksuotos greیتaveikos neribotų duomenų perdavimą interneto produktus, naudojant modemą. Jų siūlomos greitaveikos 3/6/10 Mb/s labai artimos TEO plačiajuosčio interneto greitaveikai (4/8/12 Mb/s) – tai tiesioginis plačiajuosčio ryšio pakaitalas.

4. Mobilųjų operatorių interneto per modemą pasiūlymai yra šiek tiek kitokie lyginant su Erdvėm/ Mezon pasiūlymais – jie suteikia tam tikrą duomenų kiekį ir neužtikrina greitaveikos.

Kadangi, „Teo“ nuomone, paslaugos teikiamos vietinėmis belaidžio ryšio linijomis yra pakaitas interneto prieigos, teikiamoms fiksuotojo ryšio tinklais, paslaugoms, todėl į rinkos apibrėžimą paslaugos teikiamos šia technologija turi būti įtrauktos ir nagrinėjamos.

Ataskaitos 18 psl. pateikiamas susijusių priemonių sąrašas:

1. bendro naudojimo patalpos ir kiti elektroninių ryšių infrastruktūros bendro naudojimo elementai bei bendro naudojimo būdai;
2. techninės sąsajos, protokolai, kurie yra būtini didmeninės vietinės prieigos suteikimo suderinimui;
3. veiklos sistemos;
4. ryšių linijos, jungiančios didmeninės vietinės prieigos teikėją ir didmeninės vietinės prieigos gavėją viešuosius ryšių tinklus (toliau – ryšių linija).

Prašome paaiškinti ir konkretizuoti kokios techninės sąsajos bei protokolai gali būti naudojami didmeninės vietinės prieigos suteikimo atveju.

Dėl ryšio linijos priskyrimo prie susijusių paslaugų:

Pirma, ryšio linija neatitinka nei vienos didmeninės vietinės linijos apibrėžimo savybės, kurios išvardintos ataskaitos 18 psl.

Antra, norint sujungti dviejų operatorių viešuosius tinklus, reikalingi atitinkami interfeisai, nes viešieji tinklai nėra sujungiami fiziniame infrastruktūros lygmenyje. Todėl manome, kad ši priemonė nėra šios rinkos susijusi priemonė, o turėtų būti įvardinama bei apibrėžta Aukštos kokybės duomenų perdavimo elektroninių ryšių tinklo galiniu segmentu paslaugų rinkoje.

Ataskaitos 35 psl. nurodoma „TEO turi motyvų, o nesant reguliavimo, ir galimybes nesuteikti prieigos prie RKKS ir (arba) šviesolaidinių linijų skaidulos arba vilkinti šių prieigų suteikimo terminus. Galima išskirti keletą problemų, su kuriomis susiduria operatoriai, siekdami gauti prieigą prie RKKS ir prie šviesolaidinių linijų skaidulos iš TEO. Respondentai anketose kaip pagrindinę priežastį nurodė tai, kad TEO teikiamos prieigos prie kitos fizinės infrastruktūros kainos yra per aukštos, o jos suteikimo terminai yra nepagrįstai ilgi.“

Pažymėtina, kad Ataskaitoje nurodyti teiginiai visiškai neatitinka tikrovės. Pirma, „Teo“ suteikia galimybę nuomotis RKKS. Pateikiame statistinius duomenis, kurie tik patvirtina, kad techninės galimybės RKKS nuomai išduodamos beveik visada:

Metai	RKKS techninių galimybių tyrimas	
	Teigiamos TG, km	Neigiamos TG, km
2012	534	3.6
2013	445	17.1
2014	744	3.5

Antra, prašymus dėl fizinės infrastruktūros suteikimo „Teo“ nagrinėja ne ilgiau kaip 1 mėn. Infrastruktūros nuomos standartiniame pasiūlyme yra nurodyti keli prašymų nagrinėjimo terminai: „2.3. Nuomotojas atlieka techninių galimybių tyrimą pagal 2.2.1. punkte numatytu būdu pateiktus užsakymus per 1 (vieną) kalendorinį mėnesį nuo užsakymo priėmimo dienos, o pagal 2.2.2. punkte numatytu būdu pateiktus užsakymus ne ilgiau nei per 20 kalendorinių dienų nuo užsakymo priėmimo dienos.“ Atkreiptinas dėmesys, kad šis terminas atitinka ir Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklių nuostatas, kurios numato, jog „Infrastruktūros valdytojas ne vėliau kaip per vieną mėnesį raštu atsako prašymą pateikusiam infrastruktūros naudotojui.“

Trečia, fizinės infrastruktūros kainos yra vienos žemiausios Europoje bei nekito nuo 2010 m. balandžio 1 d. iki 2015 m. balandžio 1 d. Šių metų Infrastruktūros nuomos standartiniame pasiūlyme „Teo“ pakeitė ne patį mėnesinį mokestį už km, o pakeitė nuolaidų sistemą, taigi didžiajai daliai klientų (88 proc.) iš esmės mokesčio dydis liko nepakitęs.

Atsižvelgiant į „Teo“ pateiktas pastabas, prašome Tarnybą atitinkamai pakoreguoti Ataskaitą, kad nebūtų sudaroma klaidinga nuomonė ir/ar teiginiai tiek visai rinkai, tiek Europos Komisijai dėl „Teo“ teikiamų paslaugų prieigos suteikimo galimybių, terminų ir/ar kainų.

Ataskaitos 38 psl. taip pat daromos klaidingos išvados apie „Teo“ atliekamą techninių galimybių tyrimą. Tarnyba nurodo „Atsižvelgiant į tai, kad tuo atveju, kai TEO atsisako atlikti techninių galimybių tyrimą nuotoliniu būdu, šiai veiklai skiriami resursai, įskaitant ir žmogiškuosius resursus, gali būti panaudojami neefektyviai. Atkreipiame tarnybos dėmesį, kad nuo 2015 m. balandžio 1 d. taiko

techninių galimybių tyrimo būdą kuomet nėra vykstama į pageidaujamą nuomoti atkarpą (maršrutą), o atsakymas dėl techninių galimybių pateikiamas remiantis turimais sistemų duomenimis.

Ataskaitos 39 psl. Tarnyba nurodo „Respondentų nuomone, TEO taikomi užmokesčiai už prieigą prie RKKS ir techninių galimybių tyrimų yra per aukšti, o techninių galimybių tyrimai užtrunka per ilgai. Minėtųjų sąlygų, t. y. užmokesčių ir terminų, sutrumpinti nėra įmanoma dėl to, kad alternatyviems operatoriams nepavyksta susitarti su TEO. Apibendrinant pateiktą anksčiau, darytina išvada, kad esamas arba potencialus prieigos prie kitos fizinės infrastruktūros gavėjas neturi derybinės galios daryti įtaką TEO vesti konstruktyvias derybas dėl šių paslaugų teikimo, kainų ir kitų sąlygų.

Primename, kad tiek 2010 m., tiek 2015 m. „Teo“ vedė derybas su Lietuvos kabelinių televizijų asociacija, kuri atstovavo savo narius derinant naująjį standartinį pasiūlymą. Tik šių derybų pasekoje buvo pasiektas abiem šalims priimtinas Infrastruktūros nuomos sutarties variantas, todėl visiškai nepagrįstos Tarnybos išvados dėl fizinės infrastruktūros gavėjo derybinės galios nebuvimo. Susitikimai, derybos ir suderinti klausimai buvo užfiksuoti protokoluose bei standartinio pasiūlymo derybiniuose variantuose, kurie yra įrodymas dėl neteisingos išvados. Todėl taip pat siūlome arba koreguoti Tarnybos daromas išvadas, arba visai netraukti į ataskaitą tikrovės neatitinkančios informacijos.

Ataskaitos 53 - 54 psl. Tarnyba nurodo „Atliekant ūkio subjekto TEO auditą už 2013 m. finansinius metus, Tarnybos užsakymu buvo papildomai įvertintas ūkio subjekto TEO valdomas inžinerinių statinių ir susijęs turtas, kuris gali būti panaudojamas NKP tinklui statyti, bei įvertintos indeksuotos turto įsigijimo vertės ir indeksuotas sukauptas nusidėvėjimas. Iš atlikto papildomo įvertinimo Tarnyba daro išvadas, kad didmeninė vietinė linija pabrangs. Tačiau ataskaitoje nepateikiami nei einamoji turto vertė, nei skaičiavimai, įrodantys kaip bus įtakota didmeninė vietinė prieiga. Prašome Tarnybos pateikti vertinimo duomenis (indeksuotą turto įsigijimo vertę ir kitus atliktus skaičiavimus), kad turėtumėme galimybę įsitikinti Tarnybos atliktais teisingais skaičiavimais ir išvadomis.

Ataskaitos 15 paveiksle Tarnyba pateikia didmeninės vietinės prieigos kainas Europos sąjungos šalyse narėse. Kadangi tyrimas apima ir RKKS, prašome Ataskaitoje nurodyti lyginamąsias RKKS prieigos kainas Europos šalyse narėse. Kaip jau esame minėję anksčiau, „Teo“ žiniomis Lietuvoje taikomos RKKS kainos žemiausios visoje Europoje.

Prašome Tarnybos atsižvelgti į aukščiau išdėstytas pastabas ir atitinkamai pakoreguoti Ataskaitos projektą.

Vadovas

Kęstutis Šliužas